

dalmatinskim otocima, *Od Brača do Stona* — 1936/37). U sljedećem razdoblju crta vangogovski vibrantnim, isprekidanim linijama (*Čiovo*, 1940) te se mjestimice gotovo približuje lirskoj apstrakciji (*Suha*, 1946; *Lumbarda*, oko 1950). Kolorističke struje četvrtoga desetljeća još se osjećaju u njegovim aktovima i krajolicima prigušenih kromatskih vrijednosti (*Ksaver*, oko 1950), a na poseban se način obnavljaju u slobodnim kompozicijama iz kasnijih godina (*Jesen u Zagorju*, I, oko 1970; *Šuma*, oko 1970). — Retrospektivna izložba priređena mu je u Zagrebu 1979.

LIT.: Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata, Zagreb 1943. — O. Klobučar, Moderne kroatiskhe Keramik (katalog), Wien 1956. — J. Depolo, Zemlja 1929–1935, u katalogu: Nadrealizam—Socijalna umetnost, Beograd 1969. — I. Zidić, Slikarstvo, grafika, crtež, u katalogu: Zemlja, Zagreb 1971. — Z. Tonković, Grupa hrvatskih umjetnika 1936–1939 (katalog), Zagreb 1977. — B. Gagro, Hrvatska grafika u prvoj polovini XX. stoljeća, u katalogu: Jugoslovenska grafika 1900–1950, Beograd 1977. — T. Maroević, Ernest Tomašević (katalog), Zagreb 1979. — M. Baričević, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. — S. Špoljarić, Ernest Tomašević (katalog), Krapina 1995. Ž. Sa.

TOMAŠICA, selo *SI* od Garešnice. Jednobrodna barokna župna crkva Sv. Tome (1755) ima uz glavno pročelje visok zvonik zatvorenih ploha, s otvorima tek pri vrhu. Crkvene su klupe iz 1779, orgulje A. Melzera iz 1859, a slike S. Hampla iz 1868.

LIT.: Horvat—Matejčić—Prijatelji, Barok.

TOMAZETIĆ, Žarko, kipar (Pitomača, 14. VII. 1951). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1978 (V. Michieli). God. 1978–80. suradnik Majstorske radionice J. Sabolića. U početku slijedi trag minimalizma i analitičkoga slikarstva sedamdesetih god. (*U proljeće ja sam zrak kojeg dišem*, 1979–80). Od 1981. radi obojene kuglaste skulpture (*Bez naslova*, 1985). Nježnim tonovima oslikava skulpture (*Jesenska skulptura*, 1983; ciklus *Ptice*, 1984–94; *Staklo*, 1994). Skulptura *Mladost* (1987) nalazi se u Parku skulptura u Zagrebu. Izveo IX. postaju križnoga puta (1992) za crkvu u Dugome Ratu. — Samostalno izlagao u Trogiru, Zagrebu, Šibeniku, Zadru i Čakovcu.

LIT.: I. Šimat Banov, Žarko Tomazetić (katalog), Zagreb 1981. — B. Hlevnjak, Tomazetić Žarko (katalog), Zagreb 1987. — Ista, Žarko Tomazetić (katalog), Zagreb 1994. K. Ma.

TOMERLIN, Slavko, slikar (Kešinci kraj Đakova, 2. III. 1892 — Zagreb, 26. I. 1981). Školovao se na Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu (1908–12) i na Akademiji u Pragu (V. Bukovac, F. Ženišek). U Osijeku je 1919. otvorio priv. slikarsku školu (djeluje do 1921), poslije toga živi u Zagrebu. Na uljepšani realističan način slikao je krajolike i prizore iz seljačkoga života s izrazitim folklornim naglaskom. Kolorit mu je svijetao, tehnika mjestimice impresionistička. U kasnijim je godinama odstupao u vrsnoći i stilskoj dosljednosti svojih radova. — Samostalno izlagao u Osijeku, Zagrebu, Karlovcu, Varaždinu i Sisku.

LIT.: V. Lumaček, Tomerlinove slike, Obzor, 1923, 282. — J. Bobek, Ausstellung Slavko Tomerlin, Morgenblatt, 1934, 262. — Likovna umjetnost Osijeka 1900–1940 (katalog), Osijek 1986. — Galerija likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987. O. Šr.

TOMIČIĆ, Željko, arheolog (Zagreb, 11. VI. 1942). Studirao na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, doktorirao 1990. Od 1972. kustos i ravnatelj (do 1981) Muzeja Međimurja u Čakovcu, od 1987. radi u Institutu za arheologiju u Zagrebu; od 1995. ravnatelj. Bavi se kasnoant. i ranosrednjovj. arheologijom. Vodio mnogobrojna istraživanja u Hrvatskome zagorju (Vrbovec, Humski, Krapina), Međimurju i okolici Varaždina (Ludbreg, Krč kraj Cerja Tužnoga, Brezje kraj Varaždina, Stari grad u Čakovcu, Goričan, Sv. Martin na Muri, Trnovčak, Ferencica), S. Jadranu (Punat) i Slavoniji (Zvonimirovo, Pitomača).

BIBL.: Važnost nalaza ranosrednjovjekovnog koplja u Varaždinu, SP, 1968; Arheološka istraživanja antičke nekropole kod sela Trnovčaka u Međimurju, Muzejski vjesnik (Varaždin), 1982, 5; Brončana statuetta Herkula iz okolice Goričana u Međimurju, VjAM, 1982, 15; Prilog istraživanju karolinškog oružja u Međimurju i varaždinskoj regiji, SHP, 1985, 14; Prilog istraživanju kronologije srednjovjekovnog groblja Lijeva bara u Vukovaru — Hommage a Vukovar, ibid., 1990, 20; Arheološka svjedočanstva o ranobizantskom vojnom graditeljstvu na sjevernojadranskim otocima, Prilozi, 1989, 5–6; Novi prilozi vrednovanja ostavštine srednjovjekovnog groblja Bijelo Brdo II., ibid., 1991, 8; Prilog istraživanju kronologije bjelobrdskog segmenta srednjovjekovnog groblja Ptuj-grad, Ptujski arheološki zbornik, 1993. B. Čk.

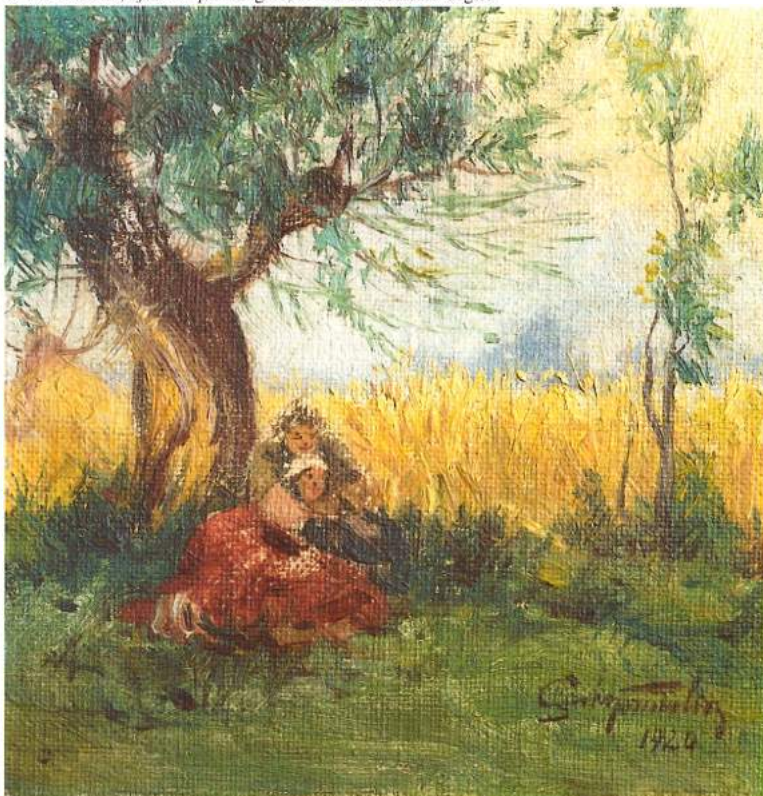
TOMIĆ, Julije, slikar (Beč, 19. IV. 1899 — Zagreb, 4. V. 1947). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1924 (J. Kljaković, T. Krizman). Bio je lik. pedagog u Slavonskome Brodu, Krku, Bjelovaru i Zagrebu. U

E. TOMAŠEVIĆ, *Pri piću*

početnoj fazi radi u duhu slikarstva Proljetnoga salona, poslije se okreće prema slobodnoj formi i postimpresionističkome načinu. Kraće vrijeme provodio umjerenu kubističku stilizaciju oblika (*Kupačice*, 1925; *Radnici*

S. TOMERLIN, *Ljubavni par*. Zagreb, zbirka dr. Božidara Grgića

K. TOMPA, *Vjekoslavu Karasu*. Zagreb, Moderna galerija

na odmoru, 1928). U grafici pokazuje socijalnokritičke tendencije (mapa *Iz naših dana*, 1935). — Samostalno izlagao u Slavonskome Brodu, skupno u Zagrebu. Bavio se kiparstvom, publicistikom i poezijom. Retrospektivna izložba priređena mu je u Slavonskome Brodu 1983.

LIT.: V. Maleković, Kubizam i hrvatsko slikarstvo (katalog), Zagreb 1981. — O. Švajcer, Julije Tomić (katalog), Slavonski Brod 1983. — Isti, Julije Tomić, život i djelo, Revija, 1983, 5. O. Šr.

TOMIĆ, Radoslav, povjesničar umjetnosti (Split, 1. III. 1957). Diplomirao na Filozofskome fakultetu u Zagrebu (1982). Stručno se usavršavao u Münchenu, Beču i Firenzi. Radio u Muzeju grada Splita (1982–86), a nakon toga u Državnoj upravi za zaštitu kulturne i prirodne baštine u Splitu. Bavi se slikarstvom u Dalmaciji, posebice barokom.

BIBL.: Dvije poljičke zastave, Prilozi—Dalmacija, 1985; Dodatak za Vlaha Bukovca, ibid., 1986–1987; Slika Agostina Ridolfija u trogirskoj katedrali, ibid., 1988; Slika Antonija Carneia u Šibeniku, Radovi IPU, 1988–89, 12–13; La »Madonna con il Bambino e San Giovanni Battista« di Hans Rottenhammer a Trogir (Traud), Arte veneta (Venecija), 1989–1990; Slike talijanskih slikara 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji i Istri, Prilozi—Dalmacija, 1990; Značajno djelo Mateja Ponzoni Pončuna u Istri, Radovi IPU, 1990, 14; Tri nove slike Tripa Kokolje, Peristil, 1991, 34; Novi podaci o Federiku Benkoviću, Kolo, 1992, 4; Barokni oltari i skulpture u Dalmaciji, Zagreb 1995. R.

TOMISLAVGRAD (Duvno, Županj-Potok, Županjac), grad u Z Bosni na mjestu staroga rim. Delminiuma. Otkopani temelji foruma (37, 40 × 41, 80) ostaci su najstarije javne građevine rim. arhitekture u BiH. Kultne građevine Delminiuma bile su na brežuljku; na njihovu je mjestu poč. VI. st. podignuta kršć. bazilika (kapitel s prikazom orlova). — U ranome sr. vijeku T. je župa hrv. države; oko 1320. uspostavljena je biskupija. U doba Stjepana Kotromanića pripadao je Bosni. God. 1444. spominje se grad Rog, što ga u drugoj pol. XV. st. osvajaju Turci. U XVII. st. na mjestu Tomislavgrada bio je gradić zvan *Županj-Potok*. God. 1723. Turci podižu kamenu tvrđavu (Nova tvrđava). — Iz novijega su doba franjevački samostan i crkva.

LIT.: V. Klaić, Duvanjsko polje, HK, 1907. — M. Barada, Topografija Porfirogenetove Paganije, SHP, 1928. — H. Kreševljaković, Stari bosanski gradovi, Naše starine (Sarajevo), 1953. R.

TOMLJANOVIĆ, Ivan, slikar i restaurator (Senj, 29. X. 1927). Studirao je na Akademiji i Akademiji primijenjenih umjetnosti u Zagrebu (E. Tomašević, K. Angeli Radovani), diplomirao 1954. God. 1959–60. boravio je na stručnom usavršavanju u Engleskoj. Od 1955. restaurator u Restauratorskom zavodu JAZU u Zagrebu, od 1957. u Institutu JAZU u Zadru, gdje osniva i vodi Restauratorski atelje, od 1981. u zadarskom Zavodu za zaštitu spomenika kulture; od 1984. slobodni umjetnik. Sudjelovao je u osnivanju Likovnog odjela Pedagoške akademije u Zadru, na kojoj je predavao metodologiju lik. obrazovanja. Slika u ulju i temperi portrete (*Mario Dešpalj*, 1958), skupne portrete (*Marijan i Marija Šokčević*, 1970; *Obitelj Skroče*, 1976) i mrtve prirode (*Tihobit s breskvama*, 1985; *Dvije škarpine*, 1989); blizak poetskom realizmu i renesansnim majstorima. Izveo je freske u crkvama (Ivanovo Selo, Senj i dr.) a u suradnji sa suprugom A. Tomljanović Šokčević tapiserije velikoga formata (*Rapsodija Ilirijana*, 1985; *U počast Rembrandtu*, 1986; *U počast Šekspiru*, 1989). Bavio se i kiparstvom, umjetničkom obradom metala te kreiranjem unikatnih tekstilnih predmeta. — Samostalno je izlagao u Zadru (1958, 1971, 1982, 1989), Zagrebu (1958, 1989), Rijeci (1962), Münchenu (1984) i dr.

LIT.: A. Travirka, Likovno stvaralaštvo u Zadru 1945–1982 (katalog), Zadar 1982. — Isti, Ivan Tomljanović (katalog), Zadar 1989. — M. Pejaković, Ivan Tomljanović (katalog), Zagreb 1989. R.

TOMLJANOVIĆ ŠOKČEVIĆ, Anita, tapiseristica (Komletinci kraj Vinkovaca, 3. VII. 1926). Završila je Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu i Pedagošku akademiju u Zadru. God. 1958–63. predavala je likovni odgoj na školama u Zadru, od 1963. bavi se isključivo tapiserijom i oblikovanjem tekstila. Stvara tkanja i tapiserije suvremenoga likovnoga izraza u prirodnim materijalima, klasičnom tehnikom tkanja. U tapiseriji izvodi stilizirane i apstraktne oblike (*Splet koralja*, 1971; *Sinteza oblika*, 1974), figurativne kompozicije i portrete (*Autoportreti*, 1982); kompoziciju rješava linearno i tonski ističući bogatstvo nijansi prirodne vune. Radi liturgijsko ruho u svilenom tkanju (*Crveni komplet*, 1965) i lanena tkanja sa zlatnim i svilenim nitima (*Zlato i srebro Zadra*, 1959). Njezina djela odlikuje spoj izvornog i modernog, strogi sklad i jednostavnost.

BIBL.: Umjetnost i obnova tapiserije, Zadarska revija, 1977, 2.

LIT.: A. Travirka, Anita Tomljanović (katalog), Zadar 1975. — Isti, Anita Tomljanović-Šokčević (katalog), Zadar 1983. R.

TOMLJENOVIĆ, Ivana → MELLER-TOMLJENOVIĆ, IVANA

TOMLJENOVIĆ, Kornelije, slikar (Zvečevo, 18. V. 1900 — Osijek, 17. III. 1930). Prve poduke primio u priv. slikarskoj školi S. Tomerlina u Osijeku 1919–21. Iste godine odlazi u Beč, potom u München gdje najprije uči u crtačkoj školi F. Widmanna (1922–24). Diplomirao je na Akademiji 1928 (H. Gröber, F. von Stuck). Slikao je krajolike, portrete i mrtve prirode, te kopirao djela starih majstora. Za vrijeme boravka u Parizu (1926. i 1927) radi u duhu kubizma (A. Lhote), a pokazuje i sklonost prema ekspresionizmu (*Ulica u Tetuanu*, 1929). Na mnogim njegovim slikama prevladava tamni galerijski ton, a tek je na ponekim prisutan blještav kolorit (*Motiv iz Španjolske*, 1929). Izradio ciklus linoreza *Bohemia* (1924) i niz bakropisa s osječkim motivima. Memorijalne izložbe priređene su mu u Osijeku 1970. i Gospiću 1988.

LIT.: O. Švajcer, Kornelije Tomljenović (katalog), Osijek 1970. — V. Maleković, Ekspresionizam i hrvatsko slikarstvo (katalog), Zagreb 1980. — Isti, kubizam i hrvatsko slikarstvo (katalog), Zagreb 1981. — Galerija likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987. — V. Kusik, Kornelije Tomljenović (katalog), Gospić 1988. O. Šr.

TOMMASEO, Radovan, slikar (Split, 17. IV. 1895 — 7. VIII. 1924). Studirao na Kunstgewerbeschule u Beču. Djelovao u Splitu kao kazališni scenograf i kostimograf te suradnik Etnografskoga muzeja; predavao na Obrtnoj školi. Slikao ulja i akvarele (*Autoportret*, 1917–19; *Kaštel Kambelovac*, 1921), radio grafike, karikature, plakate, ilustracije za knjige i časopise te predmete primijenjene umjetnosti. Njegovo slikarstvo, obilježeno naglašenom dekorativnošću crteža, pod jakim je utjecajem bečke secesije i donekle ekspresionizma E. Schielea. — Samostalno je izlagao u Splitu 1923 (s P. Bibićem); retrospektivna izložba priređena mu je 1982. u Splitu.

LIT.: D. Diana i V. Rismondo, Izložba Radovana Tommasea (katalog), Split 1982. D. Kt.

TOMO MARTINOV → MARTINIĆ, TOMO

TOMPA, Kamilo, slikar i scenograf (Sombor, 28. V. 1903 — Zagreb, 23. II. 1989). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1926, završio specijalni